

**POHJOIS-SUOMEN
YMPÄRISTÖLUPAVIRASTO**

PÄÄTÖS

Nro 21/00/1

1. jaosto
OULU

Antopäivä
14.3.2000

Diaarinumero
94/99/1

HAKIJA

Maa- ja metsätalousministeriö

ASIA

Inarijärven säännöstelyyn liittyvien kalatalousvelvoitteiden muuttaminen,
Inari

HAKEMUS

Maa- ja metsätalousministeriö on vesioikeudelle 2.12.1999 toimittamassaan hakemuksessa Inarijärven säännöstelyn vesioikeudellisen luvan haltijana hakenut vesilain 2 luvun 22 §:n 4 momenttiin viitaten Inarijärven säännöstelyn ja sen sivuvesistöjen kalatalousvelvoitteiden muuttamista siten, että nyt kahdessa velvoitepäätöksessä olevat lupaehdot yhdistetään. Tällöin istutuksia voidaan kohdentaa olosuhteiden muuttumiseen ja hoitotoimenpiteiden tarkkailun tuloksiin perustuen tarkoituksenmukaisesti istukkaiden lajin, koon, iän, määrän ja istutusalueen suhteen. Toimenpiteiden rahallinen arvo ei kuitenkaan muuttuisi.

Suunnitelma on laadittu yhteistyössä Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen, Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen, Lapin ympäristökeskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen kanssa sekä neuvotellen asiasta myös Inarin kunnan ja saamelaiskäräjien edustajien kanssa.

SUUNNITELMAN SELOSTUS

Vesistön yleiskuvaus

Inarijärvi sivuvesistöineen kuuluu Jäämereen laskevan Paatsjoen vesistöalueen Suomen puoleiseen osaan, joka jakaantuu yhdeksään suurempaan osa-alueeseen. Paatsjoen vesistöalueen keskusjärvi Inarijärvi saa pääosan vedestään lännestä laskevan Juutuanjoen ja lounaasta laskevan Ivalojoen valuma-alueilta. Juutuanjoki kokoaa yhteen Inarijärven länsipuolelta virtaavat joet, joista suurimmat ovat Kaamasjoki, Vaskojoki, Lemmenjoki ja Menesjoki. Inarijärven pinta-ala on noin 1 100 km². Muita vesistöalueen suuria järviä ovat muun muassa Muddusjärvi, Nitsijärvi, Pautujärvi, Rahajärvi ja Paadarjärvi.

Inarijärvi

Inarijärveä on säännöstelty Paatsjoelle rakennettujen Venäjän ja Norjan vesivoimalaitosten tarpeisiin 1940-luvun alusta lähtien. Säännöstelyn alaraja hankkeen omassa korkeustasossa on + 117,14 m ja yläraja + 119,50 m.

Inarijärvi on kirkasvetinen, vähäravinteinen ja -humuksinen järvi. Veden värin ja näkösyvyyden mukaan järvestä voidaan erottaa erilaisia vyöhykkeitä. Keskimääräistä ruskeavetisempiä alueita ovat Juutuanvuono, Ivalojoen edusta ja Nanguvuonon pohjukka. Veden väri kirkastuu pohjoiseen mentäessä. Sekä ravinnepitoisuuksien että kasviplanktonin biomassaa ja tuotannon tasoä kuvaavien muuttujien perusteella Inarijärvi voidaan luokitella karuksi eli oligotroffiseksi järveksi.

Inarijärven säännöstelyä edeltäneen vuotuisen kalansaaliin vuosina 1935 - 1940 on arvoitu olleen noin 250 tonnia. Saalistietojen perusteella saaliit olivat alimmillaan vuosina 1966 - 1970 noin 80 tonnia vuodessa. Pääosin muikkusaaliin kasvun vuoksi saaliit kasvoivat 1980-luvun loppupuolella voimakkaasti ollen suurimmillaan 560 tonnia vuonna 1989. Vuonna 1998 kokonaissaalis oli 169 tonnia. Inarijärven siikasaalis oli korkeimmillaan vuonna 1989 noin 173 tonnia, vuonna 1998 noin 97 tonnia. Siikasaaliista on 63 - 98 % on ollut pohjasiikaa. Punalihaisten petokalojen saaliit olivat korkeimmillaan 1980-luvun lopussa (60 - 70 tonnia vuodessa), vuonna 1998 petokalojen kokonaissaalis oli 37 tonnia. Harjuksen, hauen, ahvenen ja mateen saaliit ovat nykyään jonkin verran säännöstelyä edeltänyttä aikaa pienempiä.

Muikku kotiutettiin Paatsjoen vesistöalueelle 1950- ja 1960-luvuilla. Ensimmäisen kerran muikkua havaittiin Inarijärvestä vuonna 1973. Suurimmillaan muikkusaalis oli vuonna 1989 yli 300 tonnia, vuonna 1998 saalis oli enää 8 tonnia. Muikku muutti merkittävästi sekä Inarijärven kalastoa että kalastusta erityisesti 1980-luvulla.

Inarijärven ammattikalastajien saalis on pienentynyt 1990-luvulla vuoden 1989 428 tonnin huippusaaliista vuoden 1998 45 tonniin, joka oli noin neljännes Inarijärven kokonaissaaliista. Samalla kotitarvekalastajien saalisuus on kasvanut, ollen nykyisin yli puolet kokonaissaaliista. Ulkopaikkakuntalaisten virkistyskalastajien ja mökkiläisten osuus vuoden 1998 saaliista oli 16 %.

Sivuvesistöt

Inarijärven säännöstelyn kalataloudelliseen sivuvesistövelvoitteeseen sisältyvät Ivalojoen vesistö, Juutuanjoen vesistö lukuun ottamatta Muddusjärveä ja Kaamasjoen vesistöä sekä Siuttajoki, Surnujoki ja Kyyneljoki. Jokivesistöjen vedenlaatua on seurattu kattavimmin Ivalojoessa, Juutuanjoessa ja Paatsjoessa. Suurinta vedenlaadun vuodenaikaisvaihtelu on Ivalojoessa ja vähäisintä Paatsjoessa.

Ivalojoki saa alkunsa Inarin ja Enontekiön kuntien rajalta Peltotuntureilta, mistä se virtaa noin 170 km matkan Inarijärveen. Vesistöalue on vähäjärvinen ja suurimmat sivujoet ovat Tolosjoki, Sotajoki, Appisjoki, Repojoki ja Lismajoki. Inarijoen alkuosa aina Toloskoskeen saakka on Inarijärven pohjasiian tärkein lisääntymisalue. Järvitaimen nousee pääuomassa Naska-
mojoen suulle, ja tärkeimmät kutualueet ovat välillä Repojokisuu - Alakoski.

Sivujoista tärkeimpiä kutujokia ovat Lismajoki, Repojoki, Taimenjoki, Appisjoki, Sotajoki ja Tolosjoki sekä eräiden pienimpien sivujokien suuosat. Harjus on yleinen koko Ivalojoen vesistöissä lukuun ottamatta pieniä puroja ja joitakin sivujokia. Ivalojoesta kalastetaan lisäksi haukea, ahventa ja madetta sekä ylä- ja alaosan suvannoista paikallista siikaa. Vuoden 1998 kalastuksesta tehdyn saalistiedustelun mukaan Ivalojoen kokonaissaalis oli 12 000 kg. Tästä oli harjusta 37 %, siikaa 31 %, taimenta 14 % ja haukea 11 %.

Juutuanjoeksi kutsutaan noin 10 km:n pituista jokiosuutta Solojärven ja Inarijärven välillä. Juutuanjoki on koskinen ja Inarijärvestä vaeltavan järvitaimenen tärkeää lisääntymisaluetta. Lisäksi poikastuotantoalueita Juutuanjoen vesistöissä on Menes-, Lemmen-, Kettu- ja Vaskojoessa. Koskisenä ja kivikkoisena Juutuanjoki ei ole jokikutuisen siian merkittävää lisääntymisaluetta. Sen sijaan harjuskanta on hyvä. Saalistiedustelun mukaan kokonaissaalis vuonna 1998 oli 2 500 kg, josta harjusta oli 44 %, taimenta 18 % ja siikaa 13 %. Solojärven ja Paadarjärven väliseen Välijokeen laskee Mudusjärvestä alkava Kettujoki. Paadarjärveen laskevat Vaskojoki, Lemmenjoki sekä Menesjoki. Näissä joissa on järvitaimenkannoista jäljellä vähälukuinen Paadarjärvestä nouseva kanta. Juutuanjoen yläpuolisten jokien muita kalastettavia kantoja ovat paikalliset purotai-men-, pikkusiika-, harjus-, hauki-, ahven- ja madekannat. Paadarjärvestä tavataan hidaskasvuinen pohjasiikakanta sekä hyvin vahva reeskakanta.

Pautujärvestä Inarijärveen laskeva Siuttajoki on Inarijärven pohjoispuolisista joista merkittävin järvitaimenen vaellusjoki. Joen alaosa on Inarijärven taimenen poikastuotantoaluetta ja joen yläosassa on paikallinen taimenkanta. Siikakanta on Inarijärvestä nousevaa siikaa.

Surnujoen alaosan kosket ovat ilmeisesti yhä Inarijärvestä nousevan järvitaimenen kutu- ja poikastuotantoaluetta, vaikkakin vuoden 1985 emokalapyynti oli tulokseton. Vesistön keski- ja yläosissa valtalajeina ovat paikalliset harjus- ja siikakannat. Surnujärvestä on heikko oma järvitaimenkanta.

Kyyneljoen vesistö on tyypillistä harjus-siika-hauki -aluetta. Joessa on taimenelle soveltuvia kutu- ja poikastuotantoalueita erittäin vähän.

Säännöstelypäätökset ja -käytäntö sekä kalatalousvelvoitteet

Inarijärveä säännöstellään vesistötoimikunnan 27.1.1958 Suomen valtiolle myöntämän luvan nojalla. Käytännössä säännöstely on kuitenkin alkanut jo vuonna 1942 Niskakosken säännöstelypadon valmistuttua. Säännöstelypaton tuhoutui sodassa syksyllä 1944 ja se korjattiin vuonna 1948. Säännöstelyn tavoitteena on vesivoimatuotannon lisääminen alapuolisessa Paatsjoessa Venäjän ja Norjan puolella asiasta 29.4.1959 hallitusten kesken tehdyn sopimuksen mukaisesti. Maa- ja metsätalousministeriö on toiminut säännöstelyn vesioikeudellisen luvan haltijana Suomen valtion puolesta 1.3.1995 alkaen.

Vaikka luvan mukainen säännöstelyväli on 2,36 m, on vedenkorkeuden vaihtelu ollut käytännössä tätä huomattavasti pienempi, keskimäärin 1,45 m. Siitä huolimatta, että säännöstely on muuttanut Inarijärven keskimääräisiä vedenkorkeuksia ja vaihteluväliä melko vähän, se on kuitenkin muuttanut avovesikaudella vedenpinnan vaihtelua merkittävästi.

Inarijärvi -tutkimuksen suositusten mukaisesti on säännöstelylle laadittu valtioiden välisen sopimuksen ohjeita täydentävät lisäohjeet, jotka Inarijärven säännöstelyn Suomen, Norjan ja Venäjän valtuutetut hyväksyivät 25.3.1999. Lisäohjeiden tarkoituksena on ohjata säännöstelykäytäntöä nykyistä ekologisempaan suuntaan. Tavoitteena on välttää toisaalta liian korkeita vedenkorkeuksia ja toisaalta liian matalia avovedenaikaisia vedenkorkeuksia. Lisäksi pyritään kesä-heinäkuun tulvahuipun jälkeen kasvukaudella aleneviin vedenkorkeuksiin, mikäli siitä ei aiheudu ohijuoksutuksia Paatsjoen voimalaitoksilla tai Inarijärven vedenkorkeuden laskua haitallisen alas.

Säännöstely on vaikuttanut haitallisesti Inarijärven rantavyöhykkeen eliöihin ja kalastoon, mahdollisesti myös linnustoon. Vaikutukset ovat pääosin seurausta ylimmällä rantavyöhykkeellä tapahtuneista muutoksista. Säännöstelyllä nostettiin vedenkorkeutta keskimäärin yli puoli metriä, minkä vuoksi aikaisempi rantakasvillisuus hävisi ja eroosio lisääntyi. Kalojen ravinnoksi sopivien isokokoisten pohjaeläinten ja rantavyöhykkeen eläinplanktonin määrien on arvioitu vähentyneen rantojen kulumisen seurauksena. Nämä muutokset heijastuvat kalakantoihin. Eniten säännöstelystä on arvoitu aiheutuneen haittaa siika-, nieriä-, taimen- ja kymmenpiikkikannoille. Myös erityisesti ns. riikasiian kannan romahtamisen syyksi on esitetty säännöstelyä.

Inarijärven säännöstelyn kalataloudellinen velvoitehoito on alkanut vuonna 1976 vesioikeuden 18.12.1974 antaman päätöksen nro 92/74/1 ja korkeimman hallinto-oikeuden 27.11.1975 antaman päätöksen nro 4671/75 perusteella. Inarijärven sivuvesistöjen velvoitehoito puolestaan on alkanut vuonna 1985 vesioikeuden 22.12.1982 antaman päätöksen nro 81/82/1 ja korkeimman hallinto-oikeuden 10.5.1984 antaman päätöksen nro 2037/84 perusteella.

Velvoitteissa on määrätty istutettavaksi Inarijärveen sekä edellä mainittuihin sivuvesistöihin järvitaimenta, järvilohia, nieriää, harmaanieriää sekä siikaa. Velvoitteita on hoidettu erillisinä päätöksissä määriteltyjen istutusalueiden mukaisesti. Velvoitteiden hoidosta tarkkailuineen huolehtii maa- ja metsätalousministeriön toimeksiannosta Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos.

Kalatalousvelvoitteiden muutostarpeet, muutosehdotukset ja vaikutukset

Vuosina 1992 - 1997 tehdyn laajan Inarijärvi-tutkimuksen suosituksissa esitettiin siirtymistä nykyistä joustavampaan, järven ravinto-olot ja kalastuksen paremmin huomioon ottavaan velvoitehoitoon, ns. sopeutuvaan velvoitehoitoon. Suosituksena esitettiin myös Inarijärveen tehtävien istutusten vähentämistä erityisesti silloin, kun petokalojen ravintotilanne on huono.

Sopeutuvaan velvoitehoitoon siirryttiinkin vuonna 1996 siinä määrin, kuin se lupaehdojen puitteissa oli mahdollista.

Hakemukseen liitettyssä suunnitelmassa on muutoksena nykyisiin erillisiin velvoitepäätöksiin verrattuna esitetty erityisesti mahdollisuus kohdentaa istutuksia koko yhtenäiselle velvoitealueelle. Toimenpiteiden rahallinen arvo ei kuitenkaan vähenisi muutosten vuoksi.

Muina muutoksina suunnitelmassa on esitetty, että järvitaimenen koon määrittely yhtenäistetään (vaelluskokoinen 20 cm), siian koon määrittely yhtenäistetään (1-kesäisiä siianpoikasia) ja että istukkaina on mahdollisuuksi- en mukaan käytettävä istutusten kohteina olevien vesistöjen omia kalakanto- ja.

Istutusalueiden yhdistämisellä parannetaan velvoitehoidon tarkoituksenmu- kaisuutta ja tuetaan sopeutuvan velvoitehoidon tavoitteiden toteutumista. Yhdistäminen mahdollistaa myös siirtymisen nykyistä enemmän luontaista lisääntymiskiertoa jäljittelevään hoitotapaan.

Inarijärven petokalojen ravintotilanne heikentyi voimakkaasti 1990-luvun alkupuolella. Tämä johti petokalojen kasvun heikentymiseen, jonka seurauksena erityisesti taimenten loppukalamatoloisten määrä kasvoi voimak- kaasti heikentäen kalojen käytettävyyttä ravinnoksi. Pohjasiiian kasvu oli 1980-luvulla heikko tiheän siikakannan vuoksi. Voimistuneen kalastuksen ja istutusten vähentämisen tuloksena pohjasiiian kasvu on parantunut aiemmasta ja säilynyt 1990-luvun loppupuolella varsin hyvänä. Pohjasiiian istutusmäärien pienentäminen on kompensoitu petokalojen istutuksilla.

Sopeutuvaan velvoitehoitoon siirtymisen yhteydessä vuonna 1996 otettiin käyttöön standardipoikaskäsite, joka perustui velvoitepäätöksiin ja niiden taustaselvityksiin. Eri kalalajien istutuspoikasten koon muuttuessa niiden istutusmääriä muutetaan velvoitepäätöksissä mainituista määristä siten, ettei istutusten arvo muutu. Koska Inarijärven istutuksissa on siirrytty velvoittees- sa tarkoitettua kookkaampiin taimenen ja harmaanieriän poikasiin, istukkai- den määrä on hieman vähentynyt. Nieriän istutuksissa on siirrytty pikkupoi- kasten istutuksiin. Sivuvesistöissä jokialueilla on siirrytty taimenen pikkupoi- kasten istutuksiin ja järvillä istutetaan kookkaita poikasia. Sivuvesistöjen siikaistutuksista osa on korvattu taimenilla ylitiheiden siikakantojen vuoksi.

Nykyiset velvoitepäätökset eivät kuitenkaan mahdollista istukkaiden siirtoa esimerkiksi petokalojen huonossa ravintotilanteessa Inarijärven alueelta sivuvesistöihin, joissa istutukset voitaisiin kohdentaa vajaatuottoisille poikas- tuotantoalueille. Samalla istukkaiden aiheuttama saalistuspaine ravintokaloi- hin siirtyisi myöhemmille vuosille, jolloin olosuhteet olisivat voineet muuttua vaelluspoikasten kannalta paremmiksi.

Hakemuksen liitteenä olevassa suunnitelmassa on yksityiskohtainen ehdotus uudeksi kalataloudelliseksi hoitovelvoitteeksi. Yhdistämällä ja muuttamalla nykyiset velvoitteet esityksen mukaisesti hakemuksessa on yhteenvetona arvioitu saavutettavan seuraavat kalataloudelliset hyödyt:

- Nykyistä tarkoituksenmukaisempi ja tuloksellisempi velvoitehoito petokalojen erilaisissa ravintotilanteissa.
- Voimakkaamman luonnonvalinnan poikasvaiheessa läpikäyneet joki-istukkaat ovat kasvultaan ja laadultaan järvi-istukkaita parempia.
- Istutusten lisääminen sivuvesistöihin parantaa niiden kalataloudellista arvoa. Jokeen istutetut poikaset leimautuvat istutusvesistöön ja suuremmalla varmuudella palaavat myöhemmin istutusjokeensa kalastettavaksi ja lisääntymään.

ASIAN TIEDOKSIANTAMINEN

Vesioikeus on 14.1.2000 vesilain säätämässä järjestyksessä kuuluttamalla antanut hakemuksesta tiedon niille, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, ja varannut tilaisuuden muistutusten ja vaatimusten tekemiseen hakemuksen johdosta viimeistään 21.2.2000.

Lapin ympäristökeskus on ilmoittanut, ettei sillä ole huomauttamista hakemuksen suhteen.

PÄÄTÖS

Ympäristölupavirasto kumoo Pohjois-Suomen vesioikeuden päätöksen nro 92/74/1 lupamääräyksen 9, sellaisena kuin se on korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä nro 4671/75 muutettuna voimassa sekä vesioikeuden päätöksen nro *)2037/84 lupamääräyksen 1.

Kumottujen määräysten sijaan ympäristölupavirasto antaa seuraavat Inarijärveä ja sen sivuvesistöjä koskevat kalataloudelliset hoitovelvoitteet:

Säännöstelyn vuoksi Inarijärven ja sen sivuvesistöjen kalakannoissa tapahtuneiden vahingollisten muutosten poistamiseksi ja vastaisten vahinkojen estämiseksi säännöstelyluvan haltijan on kalatalousviranomaisen hyväksymän suunnitelman mukaisesti istutettava vuosittain kalanpoikasia Inarijärveen ja sen sivuvesistöihin seuraavasti:

Inarijärveen yhteensä

- a) 100 000 vaelluskokoista 20 cm:n pituisia taimenen- tai järvilohen poikasta,
- b) 250 000 1-kesäistä nieriän tai harmaanieriän poikasta tai muiden paikallisiin olosuhteisiin soveltuvien nieriälajien poikasia,
- c) 1 000 000 1-kesäistä siian poikasta

Inarijärven sivuvesistöihin yhteensä

- d) vaelluskokoisia 20 cm:n pituisia järvitaimenen poikasia
Ivalojoen vesistöön	9 200
Juutuanjokeen	230
Solojärveen	430
Market- ja Kettujokeen	160
Paadarjärveen	2 200
Menesjokiin ja -järveen	1 000
Lemmenjokeen	1 200

Vaskojokeen	300
Tsiuttajokeen	150
Tsurnujokeen	80
Kyyneljokeen	50

e) 1-kesäisiä siian poikasia

Ivalojoen vesistöön	84 000
Juutuanjokeen	200
Solojärveen	900
Market- ja Kettujokeen	9 600
Paadarjokeen	4 500
Menesjokiin ja -järveen	1 700
Lemmenjokeen	3 700
Vaskojokeen	3 400

Istukkaina on mahdollisuuksien mukaan käytettävä istutusten kohteina olevien vesistöjen omia kalakantoja.

Kalatalousvelvoitteen vaikutuksia on tarkkailtava kalatalousviranomaisen hyväksymän ohjelman mukaisesti.

Istutusvelvoitetta voidaan muuttaa kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla ja kun kalastusoikeuden haltijoita on riittävässä määrin kuultu istukkaiden lajin, koon, iän, määrän ja tässä päätöksessä tarkoitettujen istutusalueiden suhteen, mikäli olosuhteiden muuttumisen tai hoitotoimenpiteiden tarkkailusta saatujen tulosten perusteella muuttaminen katsotaan tarkoituksenmukaiseksi. Muutokset on tehtävä niin, ettei hoitovelvoitteen tulos huonone.

Kalatalousviranomainen tai kalastusoikeuden haltija voi saattaa kalatalousvelvoitteen muuttamista koskevan asian ympäristölupaviraston ratkaistavaksi.

Lainkohta

Vesilaki 2 luku 22 § *) momentti

Perustelut

Aikaisemmin määrätyt kalatalousvelvoitteet ovat vesistön kalastossa sekä säännöstelyn johdosta että luontaisesti tapahtuviin muutoksiin nähden epätarkoituksenmukaiset. Säännöstelystä aiheutuvien kalataloudellisten vahinkojen kompensoimiseksi vastaisuudessa on tarpeen muuttaa ja yhdistää aikaisemmat velvoitteet hakemuksen mukaisesti. Muutos ei loukkaa yleistä tai kenenkään yksityistä etua.

MUUTOKSENHAKU Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Valitusaika päättyy 15.5.2000.
Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristölupaviraston johtaja Aino Turpeinen
(l.s.)
Ympäristöneuvos Mauri Kerätär

Jäljennöksen oikeaksi todistaa: Oulussa; Pohjois-Suomen ympäristölupaviras-
tossa 14.4.2000

Virallisesti
Toimistos sihteeri

Siiri Rautio

Päätöksen tekemiseen ovat osallistuneet johtaja Aino Turpeinen sekä ympä-
ristöneuvokset Urpo Myllymaa ja Mauri Kerätär (esittelijä).
MK/sr

*) Korjattu hallintomenettelylain 27 §:n nojalla.
Sivulla 6 päätöksen nro: *)2037/84 = 81/82/1
Sivulla 7 Lainkohta: *momentti = 4 momentti

Oulu 14.4.2000

Aino Turpeinen

Maksutta

Määräaika ja
valitusmenettely

Määräaika valituksen tekemiseen on kuusikymmentä (60) päivää tämän päätöksen antamispäivästä sitä määräaikaan lukematta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Valituskirjelmä on toimitettava **Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston kirjaamoon**. Valituskirjelmän voi toimittaa kirjaamoon henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä tai postitse. Valituksen lähettäminen lähetin välityksellä tai postitse tapahtuu asianomaisen omalla vastuulla. Valituskirjelmän on puhevallan menettämisen uhalla oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Vesioikeuden (ympäristölupaviraston) postiosoite:
PL 113, 90101 Oulu
käyntiosoite: Isokatu 14, 6. kerros
Kirjaamon aukioloaika: klo 8-16.15

Valituskirjelmän
sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan **Vaasan hallinto-oikeudelle**, on mainittava

- vesioikeuden päätös, johon muutosta haetaan
- miltä kohdin vesioikeuden päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia vesioikeuden päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmä on valittajan tai, jollei tämä ole itse sitä laatinut, sen laatijan **allekirjoitettava**. Valituskirjelmään on merkittävä valittajan ja, jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan **nimi ja kotikunta** sekä se valittajan tai tämän asiamiehen **postiosoite ja puhelinnumero**, joihin asiaa koskevat ilmoitukset saadaan toimittaa. Jos postiosoite muuttuu, uusi osoite on ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle: PL 204, 65101 Vaasa.

Valituskirjelmään on **liitettävä**

- valtakirja, jos valittaja käyttää asiamiestä
- ne asiakirjat, joista ilmeneviin seikkoihin valittaja viittaa perusteinaan ja joita ei ole esitetty aikaisemmin.

Valituskirjelmästä ja muutoksenhaun perusteiksi jätetyistä asiakirjoista, lukuunottamatta valtakirjaa, on annettava **myös jäljennös**. Ellei jäljennöksiä ole annettu, ne voidaan teettää valittajan kustannuksella.

Oikeudenkäynti-
maksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä **Vaasan hallinto-oikeudessa** 900 markan suuruinen oikeudenkäyntimaksu, ellei valittaja tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 7 §:n nojalla vapaudu maksuvelvollisuudesta.